projekt

druk nr 225

UCHWAŁA Nr XXX/126/26

Rady Gminy Siekierczyn z dnia 26 listopada 2026r.

w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Siekierczyn na lata 2027-2029 "

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662 ze. zm.) w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2026 r., poz. 980) **Rada Gminy Siekierczyn uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się **„Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Siekierczyn na lata 2027-2029"** stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Siekierczyn.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2027r.

WÓJT GMINY
Dariusz Furdykoń

RADCA PRAWNY
Andrzej Konsta

UZASADNIENIE

Do uchwały Nr.....Rady Gminy Siekierczyn z dnia.....

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Siekierczyn na lata 2027–2029 stanowi kontynuację działań podejmowanych przez Gminę na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Jego opracowanie wynika z potrzeby zapewnienia kompleksowego i systematycznego wsparcia rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci oraz rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Głównym celem Programu jest wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wzmacnianie ich kompetencji rodzicielskich, a także zapobieganie sytuacjom kryzysowym mogącym prowadzić do konieczności umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Program zakłada również rozwijanie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, w szczególności Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, placówkami oświatowymi, służbą zdrowia, Policją oraz innymi instytucjami i organizacjami zaangażowanymi w system wsparcia rodziny.

Realizacja zaplanowanych działań będzie służyć wzmacnianiu potencjału rodzin, poprawie ich funkcjonowania oraz tworzeniu warunków sprzyjających prawidłowemu rozwojowi dzieci w środowisku rodzinnym. Program uwzględnia lokalne potrzeby i możliwości Gminy Siekierczyn.

Przyjęcie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Siekierczyn na lata 2027–2029 pozwoli na zaplanowanie i skoordynowanie działań w obszarze wspierania rodziny w kolejnych latach, a także zapewni realizację obowiązku ustawowego nałożonego na gminę.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

WÓJT GMINY
Dariusz Furdyko

Załącznik do Uchwały nr XXX/126

Rady Gminy Siekierczyn

z dnia 26 listopada 2026r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

W GMINIE SIEKIERCZYN

NA LATA 2027–2029

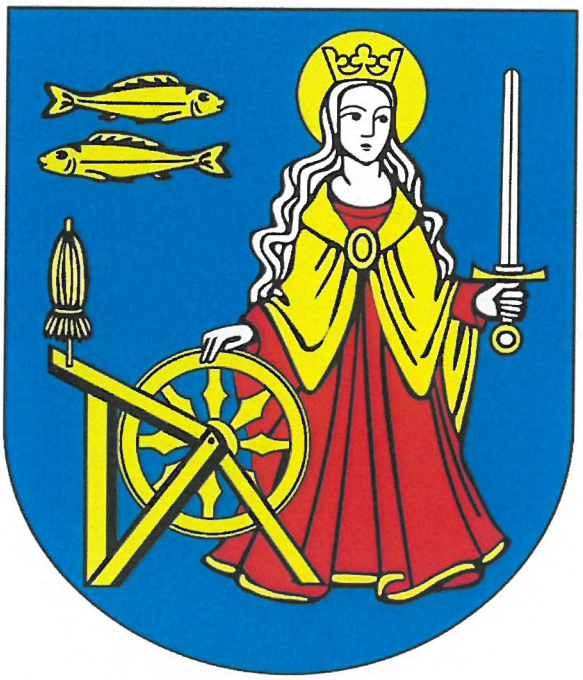

Siekierczyn, listopad 2026 r.

Spis treści

1. WPROWADZENIE ... 3

2. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU ... 4

3. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE SIEKIERCZYN ... 5

3.1. Sytuacja demograficzna w gminie Siekierczyn ... 5

3.2. Dzieci, młodzież i edukacja ... 7

3.3. Rodziny korzystające z pomocy społecznej ... 8

3.4. Wspieranie rodziny i asystent rodziny ... 11

3.5. Piecza zastępcza ... 13

3.6. Przemoc domowa i uzależnienia ... 15

3.7. Dostępność specjalistycznego wsparcia ... 17

3.8. Zasoby lokalnego systemu wspierania rodziny ... 17

3.9. Wyniki badania ankietowego mieszkańców ... 18

4. ADRESACI PROGRAMU ... 22

5. ANALIZA SWOT ... 22

MOCNE STRONY ... 22

SŁABE STRONY ... 23

SZANSE ... 23

ZAGROŻENIA ... 23

6. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE ... 24

CEL GŁÓWNY ... 24

Wspieranie rodzin mających problemy z wypełnieniem swoich funkcji opiekuńczo - wychowawczych i zapobieganie dysfunkcjom tych rodzin. ... 24

CELE SZCZEGÓŁOWE ... 24

CEL 1. ... 24

Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących ... 24

CEL 2. ... 24

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin z dziećmi. ... 24

CEL 3. ... 24

Poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców biologicznych. ... 24

7. KIERUNKI DZIAŁAŃ I SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU ... 25

8. PRZEWIDYWANE REZULTATY ... 28

9. REALIZATORZY PROGRAMU ... 29

10. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ... 30

11. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU ... 30

12. PODSUMOWANIE ... 31

13. SPIS TABEL I WYKRESÓW ... 32

1. WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawowym i naturalnym środowiskiem życia, wychowania i rozwoju dziecka. To w niej dziecko zaspokaja swoje podstawowe potrzeby emocjonalne, społeczne i materialne, kształtuje system wartości, uczy się budowania relacji z innymi ludźmi oraz nabywa umiejętności niezbędne do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Prawidłowo funkcjonująca rodzina zapewnia dziecku poczucie bezpieczeństwa, stabilizacji i przynależności oraz tworzy warunki sprzyjające jego wszechstronnemu rozwojowi. Jednocześnie zmieniające się warunki społeczne i ekonomiczne, problemy zdrowotne, zawodowe, mieszkaniowe, uzależnienia, przemoc domowa, konflikty rodzinne czy trudności wychowawcze mogą powodować okresowe lub długotrwałe zaburzenie prawidłowego funkcjonowania rodziny. Rodzina przeżywająca trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wymaga przede wszystkim odpowiednio wczesnego, dostosowanego do jej potrzeb wsparcia. Celem działań instytucji nie powinno być zastępowanie rodziny w wykonywaniu jej obowiązków, lecz wzmacnianie jej zasobów, rozwijanie kompetencji oraz wspieranie w odzyskiwaniu zdolności do samodzielnego i prawidłowego funkcjonowania.

Szczególnie istotne jest podejmowanie działań profilaktycznych już na etapie pojawienia się pierwszych trudności. Wczesna pomoc może zapobiec pogłębianiu się kryzysu, ograniczyć ryzyko wystąpienia zaniedbań wobec dzieci oraz przeciwdziałać sytuacjom prowadzącym do konieczności umieszczenia dziecka poza rodziną biologiczną. Jeżeli jednak dobro dziecka wymaga czasowego umieszczenia go w pieczy zastępczej, praca z jego rodziną biologiczną powinna być kontynuowana i – jeżeli jest to możliwe oraz zgodne z dobrem dziecka – prowadzić do stworzenia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny.

Skuteczne wspieranie rodziny wymaga współpracy wielu służb i instytucji, w szczególności pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia, Policji, sądu i kuratorów sądowych, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz organizacji społecznych i pozarządowych.

Podstawowym założeniem Programu jest dalsze rozwijanie spójnego lokalnego systemu wspierania rodzin, którego działania będą miały charakter profilaktyczny, wspierający i interwencyjny, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb mieszkańców Gminy Siekierczyn.

Program powstał w oparciu o: analizę lokalnych danych dotyczących funkcjonowania rodzin, doświadczenia z realizacji Programu na lata 2024–2026, dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siekierczynie oraz wyniki konsultacji społecznych przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy.

2. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. 2026 poz. 980), do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

Z uwagi na zakończenie okresu obowiązywania Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Siekierczyn na lata 2024–2026 zachodzi potrzeba przyjęcia nowego Programu na lata 2027–2029.

Program ma na celu dalsze rozwijanie lokalnego systemu wsparcia rodzin, w szczególności rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a także podejmowanie działań profilaktycznych, wspierających i interwencyjnych służących zapewnieniu dzieciom bezpiecznych warunków wychowania i rozwoju.

Realizacja Programu będzie oparta na współpracy instytucji i podmiotów działających na rzecz dzieci i rodzin oraz na rozpoznanych potrzebach mieszkańców Gminy Siekierczyn.

Program opracowano w szczególności w oparciu o:

1. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. 2026 poz. 980);
2. ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2026 poz. 639 ze zm.);
3. ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2026 poz. 662 ze zm.);
4. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. 2026 poz. 160);
5. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. 2023 poz. 2151);
6. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2023 poz. 1939 ze zm.);
7. ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem" (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1829);
8. ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. 2026 poz. 236);
9. ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. 2026 poz. 1240);

10. ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. 2026 poz. 79);
11. ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U. 2024 poz. 917);
12. ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. 2026 poz. 110 ze zm.);
13. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Siekierczyn na lata 2022-2027.

3. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE SIEKIERCZYN

3.1. Sytuacja demograficzna w gminie Siekierczyn

Sytuacja demograficzna Gminy Siekierczyn ma istotne znaczenie dla planowania działań w zakresie wspierania rodziny. Liczba mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży, oraz zachodzące w tym zakresie zmiany wpływają na potrzeby związane z organizacją pomocy i wsparcia kierowanego do rodzin.

Szczególne znaczenie z punktu widzenia realizacji Programu ma sytuacja rodzin wychowujących dzieci, w tym rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych, materialnych, zdrowotnych lub innych sytuacji kryzysowych. Zmiany zachodzące w strukturze ludności wpływają również na zapotrzebowanie na wsparcie specjalistyczne, działania profilaktyczne oraz usługi kierowane do dzieci, młodzieży i ich rodziców.

Tabela 1. Podstawowe dane demograficzne Gminy Siekierczyn

Wyszczególnienie	**2023**	**2024**	**2025**
Liczba mieszkańców ogółem	4321	4265	4233
Liczba dzieci i młodzieży 0-18	821	802	795
Liczba urodzeń	26	26	22
Liczba zgonów	48	46	58

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z: *Raport o stanie Gminy Siekierczyn 2023, Raport o stanie Gminy Siekierczyn 2024, Raport o stanie Gminy Siekierczyn 2025, USC Siekierczyn.*

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Siekierczyn w latach 2023-2025

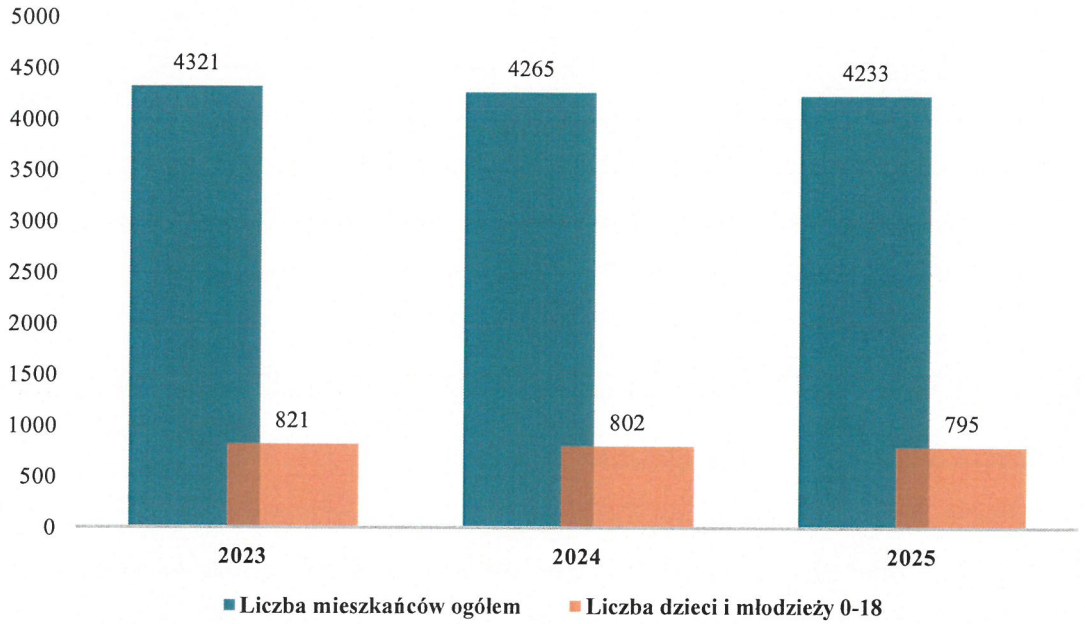

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z: *Raport o stanie Gminy Siekierczyn 2023, Raport o stanie Gminy Siekierczyn 2024, Raport o stanie Gminy Siekierczyn 2025, USC Siekierczyn.*

Wykres 2. Demografia gminy Siekierczyn w latah 2023-2025

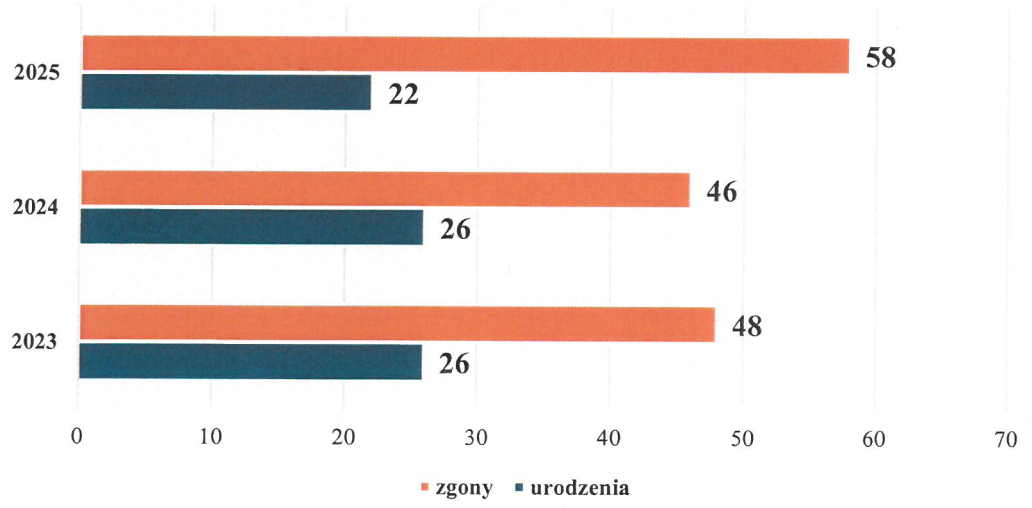

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z: *USC Siekierczyn.*

Obserwowane tendencje demograficzne wskazują na konieczność uwzględnienia w działaniach Gminy Siekierczyn zarówno zmieniającej się struktury ludności, jak i potrzeb rodzin wychowujących dzieci. Spadek liczby mieszkańców oraz liczby dzieci i młodzieży, przy jednoczesnej przewadze zgonów nad urodzeniami, stanowi istotne wyzwanie dla lokalnej polityki społecznej. W związku z tym zasadne jest podejmowanie działań wspierających rodziny, wzmacnianie ich potencjału opiekuńczo-wychowawczego oraz tworzenie warunków sprzyjających ich stabilności i rozwojowi. Ważne pozostaje również zapewnienie dostępności usług społecznych, poradnictwa i pomocy specjalistycznej, dostosowanych do potrzeb mieszkańców, a także rozwijanie współpracy instytucji działających na rzecz dzieci i rodzin. Działania te powinny służyć poprawie jakości życia mieszkańców, przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu oraz wzmacnianiu lokalnego systemu wsparcia rodzin.

3.2. Dzieci, młodzież i edukacja

Dzieci i młodzież stanowią istotną grupę społeczną, której potrzeby powinny być szczególnie uwzględniane w lokalnej polityce społecznej. Prawidłowy rozwój młodego pokolenia wymaga zapewnienia dostępu do edukacji, opieki, wsparcia psychologicznego oraz możliwości rozwijania zainteresowań i kompetencji społecznych. Szczególne znaczenie ma wspieranie rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a także wczesne rozpoznawanie trudności edukacyjnych, emocjonalnych i rodzinnych. Istotna jest współpraca szkół, placówek oświatowych, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz innych instytucji działających na rzecz dzieci i młodzieży. Działania te powinny sprzyjać wyrównywaniu szans edukacyjnych, przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu oraz tworzeniu bezpiecznych warunków do rozwoju.

Na terenie Gminy Siekierczyn funkcjonują dwie szkoły podstawowe: Szkoła Podstawowa w Siekierczynie oraz Szkoła Podstawowa w Zarębie, a także Przedszkole w Zarębie oraz Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Siekierczynie.

Tabela 2. Szkoły Podstawowe, Przedszkola w gminie Siekierczyn

Placówka	**2023/2024**	**2024/2025**	**2025/2026**
Przedszkole w Zarębie	63	60	46
Szoła Podstawowa w Zarębie	99	111	111
Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Siekierczynie	31	24	39
Szkoła Podstawowa w Siekierczynie	175	188	187

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z: *Urząd Gminy Siekierczyn.*

3.3. Rodziny korzystające z pomocy społecznej

Rodziny korzystające z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (GOPS) to osoby i gospodarstwa domowe, które z różnych przyczyn nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć trudnej sytuacji życiowej i wymagają wsparcia finansowego, rzeczowego lub pracy socjalnej. Ich problemy mogą wynikać między innymi z ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, uzależnień, przemocy domowej, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych czy trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Są to rodziny o zróżnicowanej strukturze i sytuacji życiowej, w tym rodziny wielodzietne, niepełne, osoby samotnie gospodarujące oraz rodziny z dziećmi wymagające dodatkowego wsparcia. Często zmagają się z wieloma problemami jednocześnie, co utrudnia im prawidłowe funkcjonowanie i samodzielne zaspokajanie podstawowych potrzeb.

Celem pomocy udzielanej przez GOPS jest nie tylko łagodzenie skutków trudnej sytuacji życiowej, lecz także wzmacnianie samodzielności rodzin, rozwijanie ich zasobów oraz wspieranie ich w dążeniu do poprawy jakości życia i pełniejszego uczestnictwa w życiu społecznym.

Tabela 3. Osoby, którym decyzją przyznano świadczenie z pomocy społecznej (zasiłek stały, okresowy, celowy, schronienie, posiłek, usługi opiekuńcze)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2023	2024	2025
Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	62	76	60
Liczba osób w rodzinach	80	105	103
Liczba rodzin z dziećmi	7	13	12

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS – 03 za rok 2023, 2024, 2025.

Tabela 4. Fundusz alimentacyjny

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY	2023	2024	2025
Ilość osób uprawnionych	26	23	16
Kwota wypłąconych świadczeń	146.713,20 zł	126.020,00 zł	111.851,02 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS Siekierczyn.

Tabela 5. Świadczenia rodzinne

ŚWIADCZENIA RODZINNE	2023	2024	2025
Ilość osób uprawnionych	228	200	182
Kwota wypłąconych świadczeń	1.472.870,31 zł	2.016.295,07 zł	2.007.351,80 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS Siekierczyn.

Tabela 6. Karta Dużej Rodziny

KARTA DUŻEJ RODZINY	2023	2024	2025
Ilość wydanych kart	148	46	28

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS Siekierczyn.

Tabela 7. Rządowy program „Posiłek w szkole i w domu". Pomoc w formie dożywiania dzieci w gminie Siekierczyn w latach 2023-2025

POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU	2023	2024	2025
Ilość dzieci objętych wsparciem w formie ciepłego posiłku	13	24	25
Liczba posiłków	1.162	2.362	2.570
Koszt programu	7.929,00 zł	15.941,00 zł	17.232,00 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS Siekierczyn.

Tabela 8. Najczęstsze powody korzystania z pomocy

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2023	2024	2025
ubóstwo	39	47	43
bezrobocie	16	15	13
niepełnosprawność	26	22	23
długotrwała lub ciężka choroba	26	27	23
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	1	0
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	5	9	6
zdarzenie losowe	2	0	0
alkoholizm	6	8	5
przemoc domowa	1	1	0
narkomania	1	2	1
bezdomność	5	2	0
potrzeba ochrony macierzyństwa	3	8	8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS – 03 za rok 2023, 2024, 2025.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej podejmują szereg działań na rzecz rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, wymagających wieloaspektowego i profesjonalnego wsparcia. Są to często rodziny zmagające się nie tylko z ubóstwem, lecz również z takimi problemami, jak bezrobocie, uzależnienia, przemoc domowa, trudności opiekuńczo-wychowawcze czy zaburzone relacje rodzinne.

Praca z rodzinami wieloproblemowymi wymaga indywidualnego podejścia, rzetelnej diagnozy ich sytuacji oraz dostosowania form pomocy do rzeczywistych potrzeb i możliwości. Istotne znaczenie ma współpraca z innymi instytucjami, motywowanie rodzin do podejmowania działań naprawczych oraz wzmacnianie ich samodzielności i kompetencji społecznych. Realizacja tych zadań wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego poziomu profesjonalizmu, zaangażowania, empatii i odpowiedzialności, a także konsekwencji w podejmowanych działaniach. Głównym celem udzielanego wsparcia jest poprawa funkcjonowania rodzin, przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej oraz tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

3.4. Wspieranie rodziny i asystent rodziny

Jednym z podstawowych narzędzi wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych jest asystent rodziny.

Rola asystenta polega na towarzyszeniu rodzinie w procesie zmiany, wzmacnianiu jej zasobów i motywowaniu do samodzielnego rozwiązywania problemów. Praca asystenta obejmuje w szczególności rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, pomoc w organizacji życia rodzinnego i gospodarstwa domowego, wspieranie aktywności społecznej i zawodowej oraz współpracę z innymi podmiotami działającymi na rzecz rodziny.

Asystent nie wyręcza rodziny w wykonywaniu obowiązków, lecz wspiera ją w odzyskaniu możliwości samodzielnego działania.

Poniższe dane wskazują na potrzebę utrzymania dostępności asystentury rodzinnej w kolejnych latach oraz dalszego rozwijania współpracy asystenta z pracownikami socjalnymi i innymi instytucjami.

Tabela 9. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny

wyszczególnienie	2023	2024	2025
Liczba asystentów rodziny	1	1	1
Liczba rodzin objętych wsparciem w tym:	5	8	11
-rodziny pełne	3	4	7
-rodziny niepełne	2	4	4
Ilość osób w rodzinach w tym:	26	44	48
-dorosłych	8	15	19
-dzieci	18	29	32
Średnia ilość spotkań z rodzinami (w środowisku rodzinnym w ciągu roku)	336	384	392
Liczba rodzin współpracujących z asystentem powyżej roku	2	4	5
Ilość dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi lub niepełnosprawnością	2	5	6
Ilość osób z problemem alkoholowym	3	5	2
Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora	4	6	8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: *Sprawozdanie z realizacji gminnego programu wspierania rodziny na lata 2021-2023 w Gminie Siekierczyn za 2023 r., Sprawozdanie z realizacji gminnego programu wspierania rodziny na lata 2024-2026 w Gminie Siekierczyn za 2024 r. oraz 2025 r.*

Wykres 3. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny w latach 2023-2025

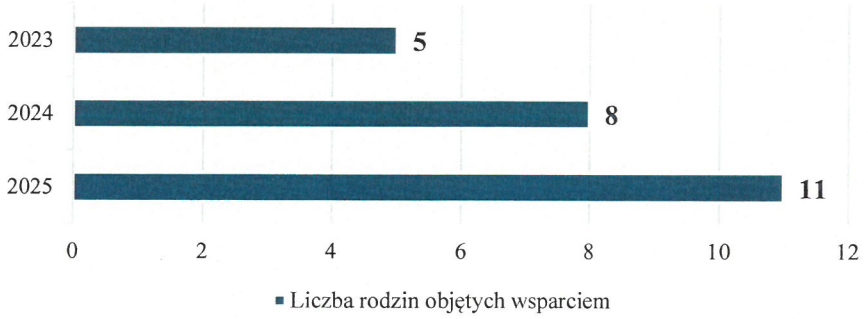

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS Siekierczyn.

Wykres 4. Średnia ilość spotkań z rodzinami (w środowisku rodzinnym w ciągu roku)

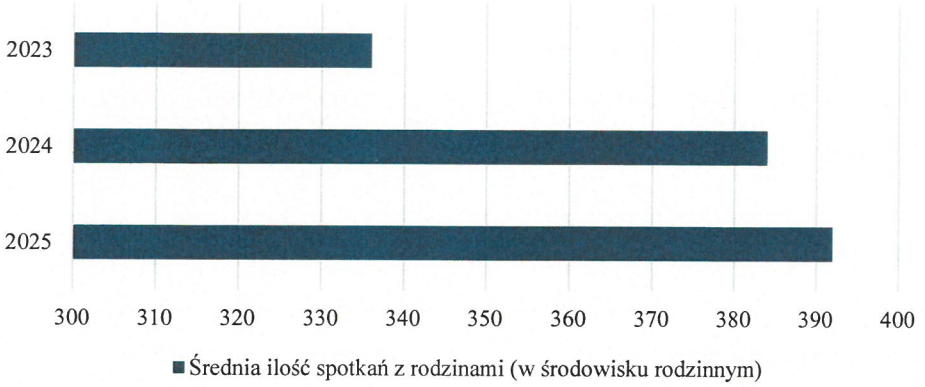

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS Siekierczyn.

Przedstawione dane wskazują na wzrost zapotrzebowania na specjalistyczne wsparcie rodzin przeżywających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zwiększająca się liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny, a także liczba dzieci i osób dorosłych korzystających z tego wsparcia, potwierdzają potrzebę dalszego rozwijania tej formy pomocy na terenie Gminy Siekierczyn. Szczególnego znaczenia nabiera indywidualna praca z rodzinami, w których występują wielowymiarowe problemy, w tym trudności wychowawcze, uzależnienia, niepełnosprawność lub konieczność współpracy z innymi instytucjami wspierającymi rodzinę.

Ważnym kierunkiem działań pozostaje zapewnienie rodzinom systematycznego wsparcia w rozwijaniu kompetencji rodzicielskich, wzmacnianiu samodzielności oraz poprawie funkcjonowania w środowisku lokalnym. Istotne jest również podejmowanie działań profilaktycznych i interwencyjnych, ukierunkowanych na ochronę dobra dziecka, zapobieganie pogłębianiu się kryzysów rodzinnych oraz ograniczanie ryzyka umieszczania dzieci w pieczy zastępczej. W związku z powyższym zasadne jest zapewnienie ciągłości i dostępności usług asystentury rodziny jako istotnego elementu gminnego systemu wspierania rodzin.

3.5. Piecza zastępcza

Piecza zastępcza jest formą czasowego zapewnienia opieki i wychowania dziecku w sytuacji, gdy rodzice nie są w stanie prawidłowo realizować swoich obowiązków. Umieszczenie

dziecka poza rodziną biologiczną powinno być rozwiązaniem podejmowanym w sytuacji, gdy jego bezpieczeństwo i dobro nie mogą zostać zapewnione w dotychczasowym środowisku rodzinnym. Jednocześnie umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej nie powinno oznaczać zakończenia pracy z rodziną biologiczną. Jeżeli istnieją możliwości poprawy sytuacji rodziny, działania powinny zmierzać do usunięcia przyczyn kryzysu i stworzenia warunków umożliwiających powrót dziecka.

Tabela 10. Dzieci z terenu Gminy Siekierczyn przebywające w pieczy zastępczej

wyszczególnienie	**2023**	**2024**	**2025**
Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych	9	24	26
Koszt pobytu	47361,63 zł	86644,87 zł	118212,41 zł
Liczba dzieci przebywających w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych	1		3
Koszt pobytu	1447,58 zł		31410,18 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: *Sprawozdanie z realizacji gminnego programu wspierania rodziny na lata 2021-2023 w Gminie Siekierczyn za 2023 r., Sprawozdanie z realizacji gminnego programu wspierania rodziny na lata 2024-2026 w Gminie Siekierczyn za 2024 r. oraz 2025 r.*

Wykres 5. Koszt pobytu dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w latach 2023-2025

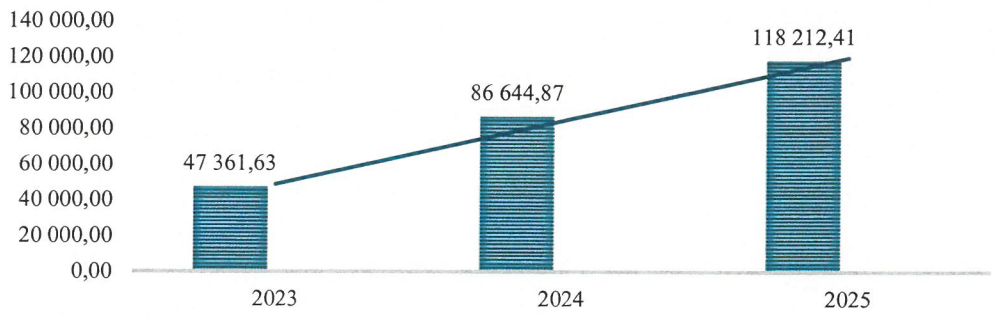

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: *Sprawozdanie z realizacji gminnego programu wspierania rodziny na lata 2021-2023 w Gminie Siekierczyn za 2023 r., Sprawozdanie z realizacji gminnego programu wspierania rodziny na lata 2024-2026 w Gminie Siekierczyn za 2024 r. oraz 2025 r.*

Wzrost liczby dzieci przebywających w pieczy oraz kosztów ponoszonych przez Gminę wskazuje na szczególną potrzebę rozwijania działań profilaktycznych oraz intensywnej pracy z rodzinami zagrożonymi rozpadem.

3.6. Przemoc domowa i uzależnienia

Przemoc domowa oraz uzależnienia są problemami, które mogą w sposób szczególnie dotkliwy wpływać na bezpieczeństwo i rozwój dzieci oraz funkcjonowanie całego systemu rodzinnego.

Działania w tym zakresie wymagają ścisłej współpracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, placówek oświatowych, ochrony zdrowia, sądu oraz innych służb.
Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom i rodzinom doznającym przemocy domowej realizowane jest m.in. poprzez:

- Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy domowej w Gminie Siekierczyn:
  - Zbieranie i analiza danych dotyczących występowania aktów przemocy domowej;
- Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej:
  - Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych oraz skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
- Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom i rodzinom doznającym przemocy domowej:
  - Zapewnienie schronienia i pomocy materialnej osobom doznającym przemocy domowej;
  - Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego osobom doznającym przemocy domowej;
- Podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą domową:
  - Edukacja społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy domowej;
- Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej w celu poprawy współpracy i skuteczności podejmowanych działań:
  - Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę przeciwdziałania przemocy domowej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie prowadzi działania o charakterze profilaktycznym, edukacyjnym, interwencyjnym oraz wspierającym, obejmujące zarówno osoby doznające przemocy domowej, jak i osoby ją stosujące. Istotnym elementem była współpraca w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych, co umożliwiło bieżące monitorowanie sytuacji rodzin oraz podejmowanie adekwatnych działań pomocowych.

Zgromadzone dane oraz przeprowadzona analiza wskazują, iż pomimo podejmowanych działań problem przemocy domowej nadal występuje i wymaga kontynuacji oraz dalszego doskonalenia systemu wsparcia. Konieczne jest utrzymanie ciągłości działań, w szczególności w zakresie profilaktyki, podnoszenia świadomości społecznej oraz zwiększania dostępności specjalistycznej pomocy.

Tabela 11. Wybrane dane dotyczące przemocy domowej w gminie Siekierczyn

wyszczególnienie	**2023**	**2024**	**2025**
Liczba wypełnionych „NK-A" wszczynających procedurę	8	19	9
Osoby **doznające** przemocy domowej w tym:	18	27	12
-dorośli	12	9	4
-dzieci	6	18	8
Osoby **stosujące** przemoc domową w tym:	9	15	12
-kobiety	5	7	4
-mężczyźni	4	8	8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: *Sprawozdanie z realizacji "Gminnego Programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Gminie Siekierczyn n alata 2021-2025"* za rok 2023, 2024, 2025.

Tabela 12. Rodzaje stosowanej przemocy w gminie Siekierczyn

wyszczególnienie	2023	2024	2025
Przemoc fizyczna	8	8	6
Przemoc psychiczna	8	9	5
Przmoc seksualna	0	1	1
Przemoc ekonomiczna	0	4	1
zaniedbanie	0	10	3
Przemoc stosowana za pomocą środków komunikacji elektronicznej	0	2	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: *Sprawozdanie z realizacji "Gminnego Programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Gminie Siekierczyn n alata 2021-2025"* za rok 2023, 2024, 2025.

3.7. Dostępność specjalistycznego wsparcia

Usługi specjalistyczne w Gminie Siekierczyn stanowią istotny element lokalnego systemu wsparcia osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia m.in. pomoc psychologiczną, wsparcie w zakresie uzależnień oraz poradnictwo i pracę socjalną. Uzupełnieniem systemu jest podstawowa opieka zdrowotna świadczona przez ośrodek zdrowia w Zarębie, obejmująca konsultacje lekarskie oraz działania profilaktyczne. Ze względu na ograniczoną dostępność innych specjalistów na terenie gminy istotne znaczenie ma współpraca międzyinstytucjonalna, upowszechnianie informacji o dostępnych formach pomocy oraz ułatwianie mieszkańcom dostępu do specjalistycznych usług poza terenem gminy.

3.8. Zasoby lokalnego systemu wspierania rodziny

Istotnym zasobem Gminy Siekierczyn jest sieć instytucji i podmiotów, które realizują zadania na rzecz dzieci i rodzin. Część z nich funkcjonuje bezpośrednio na terenie gminy, natomiast pozostałe mają siedziby poza jej obszarem, przede wszystkim w Lubaniu. Współpraca między tymi podmiotami umożliwia udzielanie rodzinom kompleksowej pomocy, dostosowanej do ich potrzeb i sytuacji życiowej.

Należą do niej w szczególności:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie;
2. Urząd Gminy Siekierczyn;

3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
4. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
5. placówki oświatowe;
6. placówki ochrony zdrowia;
7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaniu;
8. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lubaniu;
9. Powiatowy Urząd Pracy w Lubaniu;
10. Komenda Powiatowa Policji w Lubaniu;
11. Sąd Rejonowy i kuratorzy sądowi;
12. organizacje pozarządowe i społeczne;
13. parafie i inne podmioty działające na rzecz mieszkańców.

Lokalizacja gminy oraz ograniczona liczba specjalistycznych usług świadczonych bezpośrednio na jej terenie powodują potrzebę rozwijania współpracy z podmiotami funkcjonującymi poza Gminą.

3.9. Wyniki badania ankietowego mieszkańców

W ramach przygotowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2027–2029 przeprowadzono wśród mieszkańców Gminy Siekierczyn anonimowe badanie ankietowe dotyczące potrzeb rodzin, dzieci i młodzieży.

Celem badania było poznanie opinii mieszkańców na temat:

- najważniejszych problemów rodzin z dziećmi,
- dostępności specjalistycznego wsparcia,
- potrzeb dzieci i młodzieży,
- barier w korzystaniu z pomocy,
- oczekiwanych form wsparcia,
- kierunków działań, które powinny być podejmowane przez Gminę w latach 2027-2029.

W badaniu udział wzięło 46 respondentów.

55% osób biorących udział w ankiecie oceniło gminę Siekierczyn jako dobre miejsce do wychowywania dzieci, 41% przeciętnie, 4% - źle.

Najczęściej wskazywane problemy rodzin (wykres 6):

- trudny dostęp do specjalistów – 17 odpowiedzi
- brak odpowiedniej oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży – 17 odpowiedzi
- problemy emocjonalne lub szkolne dzieci i młodzieży – 15 odpowiedzi

Wykres 6. Pytanie ankietowe: "Jakie problemy rodzin z dziećmi uważa Pani/Pan za najważniejsze?"

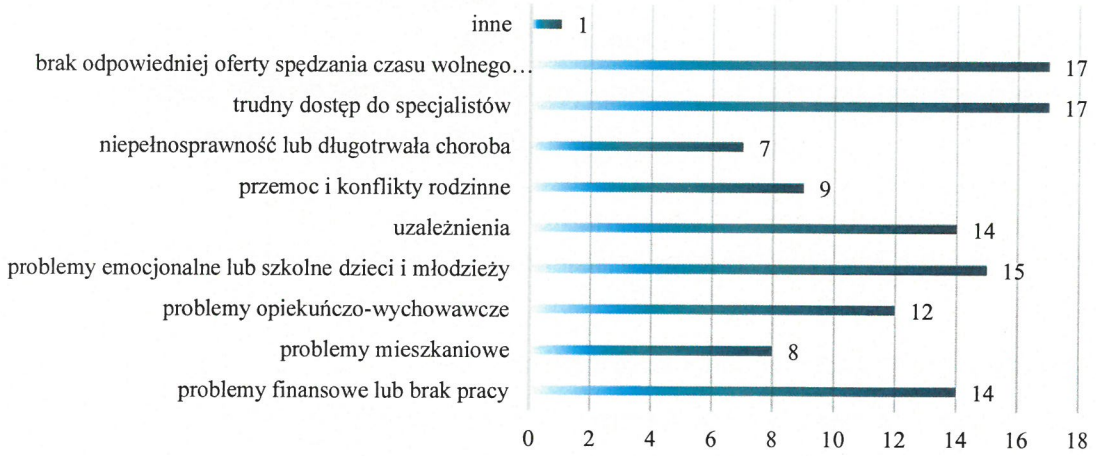

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego.

Najbardziej potrzebne formy wsparcia (wykres 7):

- zajęcia i miejsce do spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży – 22 odpowiedzi
- poradnictwo i pomoc w problemach wychowawczych – 17 odpowiedzi
- pomoc rodzinim z osobami z niepełnosprawnością oraz przewlekle chorymi – 15 odpowiedzi

Wykres 7. Pytanie ankietowe: "Jakiego wsparcia najbardziej potrzebują rodziny z dziećmi w naszej gminie?"

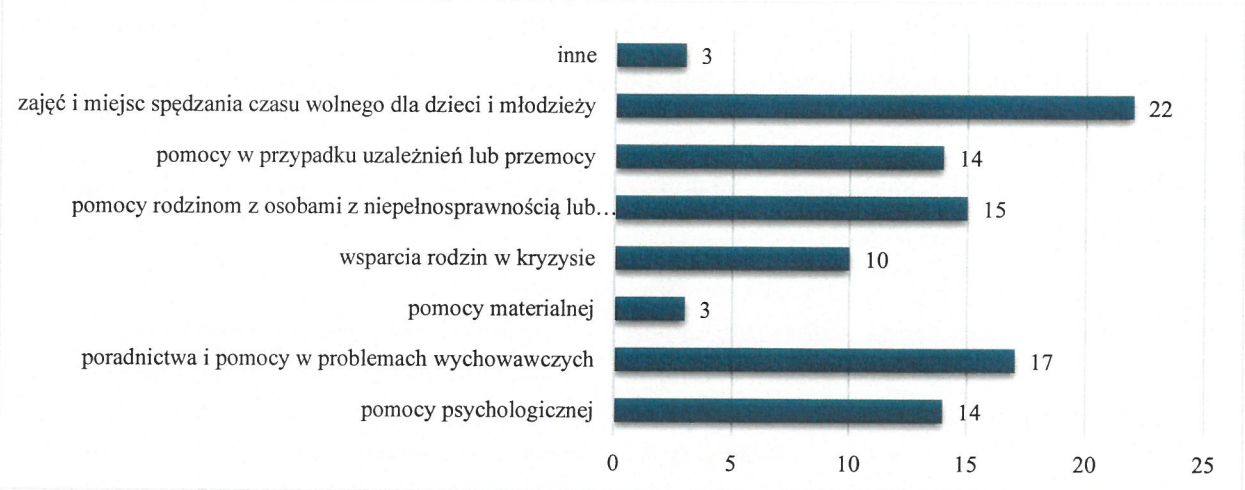

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego.

Najważniejsze potrzeby dzieci i młodzieży (wykres 8):

- bezpieczne miejsce do spotkań i spędzania czasu – 25 odpowiedzi
- zajęcia sportowe, kulturalne i rozwijające zainteresowania – 24 odpowiedzi
- pomoc psychologiczna – 20 odpowiedzi

Wykres 8. Pytanie ankietowe: "Jakiego wsparcia najbardziej potrzebują dzieci i młodzież?"



Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego.

Najczęściej wskazywane bariery w uzyskaniu pomocy (wykres 9):

- mała dostępność specjalistów – 27 odpowiedzi
- obawa lub wstyd przed zwróceniem się o pomoc – 26 odpowiedzi
- konieczność dojazdu poza gminę – 20 odpowiedzi

Wykres 9. Pytanie ankietowe: "Co najbardziej utrudnia mieszkańcom korzystanie z pomocy?"

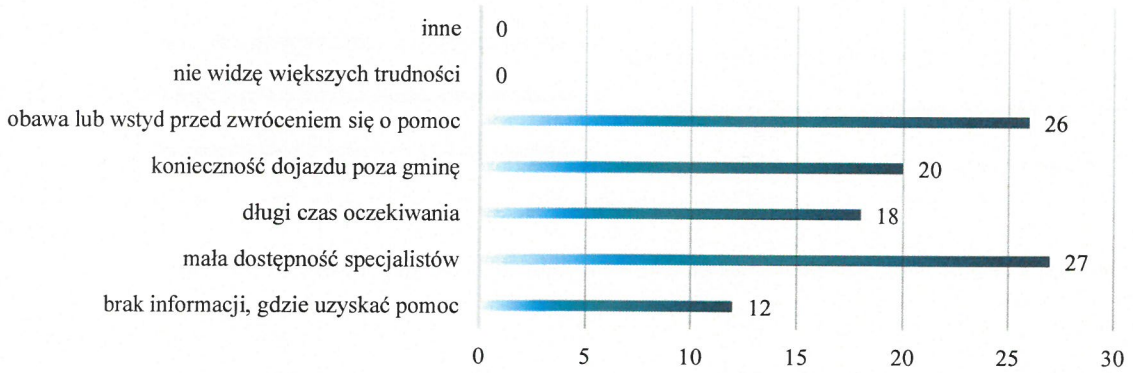

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego.

72% ankietowanych odpowiedziało, że wie gdzie zwrócić się o pomoc w przypadku problemów rodzinnych lub wychowawczych, 19% nie wie, natomiast 9% nie jest pewna.

Kierunki działań, które powinny być podejmowane przez Gminę w latach 2027-2029 (wykres 10):

- łatwiejszy dostęp do psychologa i innych specjalistów – 24 odpowiedzi
- wsparcie dzieci i młodzieży – 23 odpowiedzi
- pomoc rodzinom w trudnościach wychowawczych – 20 odpowiedzi

Wykres 10. Pytanie ankietowe: „Na jakie działania Gmina powinna położyć największy nacisk w latach 2027–2029?"

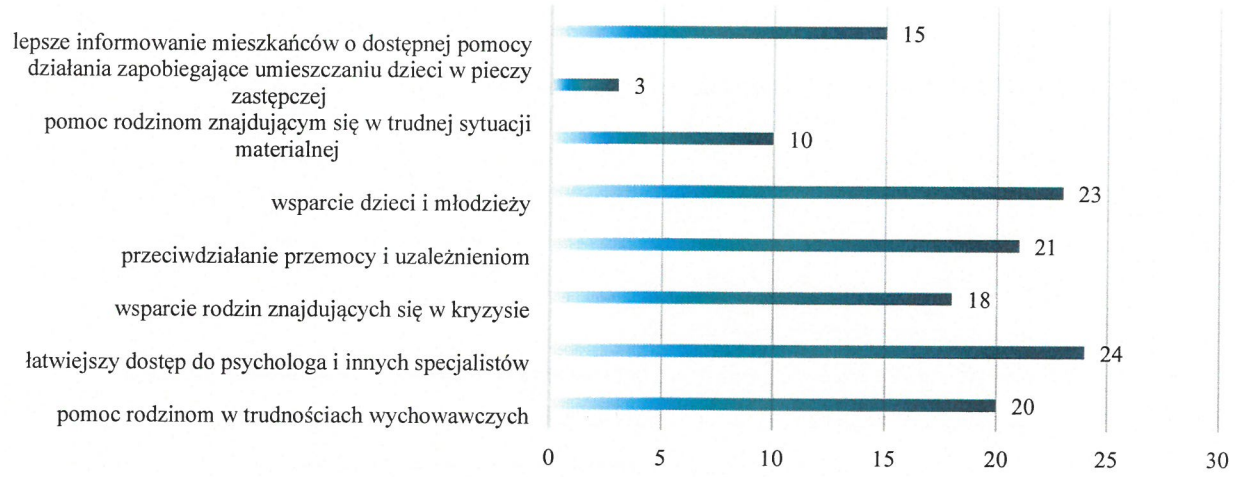

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego.

4. ADRESACI PROGRAMU

Odbiorcami Programu są rodziny z dziećmi zamieszkałe na terenie Gminy Siekierczyn, które doświadczają trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a także rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Podejmowane działania mają na celu wzmacnianie kompetencji rodzicielskich, poprawę funkcjonowania rodzin oraz zapewnienie dzieciom bezpiecznych i sprzyjających rozwojowi warunków życia. Szczególne znaczenie ma wczesne rozpoznawanie problemów, zapobieganie pogłębianiu się trudności oraz zapewnienie rodzinom odpowiedniego wsparcia, które umożliwi im prawidłowe wypełnianie obowiązków rodzicielskich, a w uzasadnionych przypadkach sprzyja powrotowi dzieci do rodziny biologicznej.

5. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY

- Opracowana Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych.
- Powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.
- Działalność profilaktyczna i edukacyjna Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- Baza instytucji wspierających rodzinę (GOPS, PCPR, Policja, Sąd, organizacje pozarządowe, ochrona zdrowia, oświata, świetlice szkolne, kościół katolicki).
- Rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty.
- Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny.
- Wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży.
- Dobrze rozwinięta baza obiektów sportowych.
- Zaangażowanie w rozwiązywanie problemów społecznych organizacji pozarządowych działających na terenie gminy.

SŁABE STRONY

- Bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie.
- Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, psychiatra, mediator rodziny) – dojazd do miasta powiatowego.
- Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu nauczyciela/szkoły.
- Brak świadomości społecznej o potrzebach i możliwościach w zakresie opieki rodziny zastępczej.
- Ograniczone środki finansowe na realizację założonych programów.
- Wyuczona bezradność.
- Wyuczona postawa roszczeniowa.
- Uzależnienie od pomocy instytucji (głównie finansowe) i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów.

SZANSE

- Rozwój wolontariatu.
- Edukacja rodziców.
- Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę.
- Realizacja rządowych programów oraz możliwość pozyskiwania funduszy unijnych.
- Wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym.

ZAGROŻENIA

- Niestabilność prawa w zakresie polityki społecznej, niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów.

- Zanik więzi i tradycji rodzinnych, tzw. pęd życia".
- Wzrost kosztów utrzymania rodzin.
- Zatrudnienie poza miejscem zamieszkania, często poza granicami kraju, wymagające pełnej dyspozycyjności.
- Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, konsumpcjonizm, narastająca przemoc.
- Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, środków odurzających, internetu, hazardu.

6. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE

CEL GŁÓWNY

Wspieranie rodzin mających problemy z wypełnieniem swoich funkcji opiekuńczo - wychowawczych i zapobieganie dysfunkcjom tych rodzin.

CELE SZCZEGÓŁOWE

CEL 1.

Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.

CEL 2.

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin z dziećmi.

CEL 3.

Poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców biologicznych.

7. KIERUNKI DZIAŁAŃ I SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Tabela 13. Kierunki działań, czas i sposób realizacji

Nazwa zadania	Czas realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik realizacji	Źródło finansowania
Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.				
Monitoring sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami/rodzin dysfunkcyjnych i analiza zjawisk rodzących potrzebę ubiegania się o pomoc.	2027-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie	Przyczyny udzielania pomocy Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych	Środki własne Środki zewnętrzne
Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami, stowarzyszeniami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych.	2027-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie Urząd Gminy w Siekierczynie	Liczba i rodzaj działań. Liczba osób objętych wsparciem	Środki własne Środki zewnętrzne
Wspieranie i propagowanie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej sprzyjających rozwijaniu postaw charytatywnych w stosunku do osób wymagających pomocy i wsparcia.	2027-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie Urząd Gminy w Siekierczynie gminne placówki oświatowe.	Liczba i rodzaj działań	Środki własne Środki zewnętrzne
Praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie.	2027-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie	Liczba rodzin objętych wsparciem w postaci pracy socjalnej	Środki własne Środki zewnętrzne
Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej.	2027-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siekierczynie.	Liczba osób, które podjęły terapię Liczba założonych Niebieskich Kart Liczba osób, które kończyły terapię	Środki własne Środki zewnętrzne
Dążenie do reintegracji rodzin poprzez pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy	2027-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, których dzieci	Środki własne Środki zewnętrzne

zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny biologicznej.		Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Placówki oświatowe Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaniu.	zostały umieszczone w pieczy zastępczej	
W zależności od zdiagnozowanych potrzeb – zapewnienie opieki rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez wsparcie asystenta rodziny.	2027-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie	Liczba asystentów pracujących na rzecz mieszkańców gminy Liczba rodzin, którym przydzielono wsparcie asystenta	Środki własne Środki zewnętrzne
Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy.	2027-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie Urząd Gminy w Siekierczynie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaniu	Liczba i formy przekazów informujących o miejscach pomocy	Środki własne Środki zewnętrzne
Organizowanie czasu wolnego dla dzieci oraz młodzieży poprzez prowadzenie działalności edukacyjno – kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej.	2027-2029	Szkoły Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Siekierczynie Biblioteki gminne	Ilość dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach zorganizowanych.	Środki własne Środki zewnętrzne
Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin z dziećmi.				
Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom z dziećmi.	2027-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie Urząd Gminy w Siekierczynie.	Liczba i formy udzielonej pomocy. Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą.	Środki własne Środki zewnętrzne
Objęcie dożywianiem wszystkich potrzebujących dzieci.	2027-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie	Liczba dzieci korzystających z posiłków.	Środki własne Środki zewnętrzne

		Urząd Gminy w Siekierczynie		
Monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	2027-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie Placówki ochrony zdrowia Szkoły Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lubaniu	Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem.	Środki własne Środki zewnętrzne
Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.	2027-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie Urząd Gminy w Siekierczynie.	Liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach. Wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach.	Środki własne Środki zewnętrzne
Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.				
Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności.	2027-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie	Liczba rodzin przeżywających trudności	Środki własne Środki zewnętrzne
Kierowanie osób uzależnionych na leczenie.	2027-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Policja	Liczba osób, które podjęły terapię. Liczba osób, które ukończyły terapię.	Środki własne Środki zewnętrzne
Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w rozwiązaniu problemu przemocy w rodzinie.	2027-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej Policja.	Liczba wszczętych procedur Niebieskich Kart.	Środki własne Środki zewnętrzne
Udzielanie rodzinom pomocy finansowej i rzeczowej.	2027-2029	Udzielanie rodzinom pomocy	Liczba rodzin objętych pomocą.	Środki własne Środki zewnętrzne

		finansowej i rzeczowej.		
Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny.	2027-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie, Sąd Rodzinny i Nieletnich w Lubaniu.	Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny.	Środki własne Środki zewnętrzne
Udział pracowników socjalnych i asystenta rodziny w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną.	2027-2029	Pracownicy socjalni Asystent rodziny	Liczba szkoleń i konferencji.	Środki własne Środki zewnętrzne
Objęcie rodzin dysfunkcyjnych profesjonalną pomocą.	2027-2029	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lubaniu Placówki ochrony zdrowia Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siekierczynie.	Liczba podejmowanych interwencji kryzysowych. Ilość godzin dokonanego nieodpłatnego poradnictwa specjalistycznego. Ilość rodzin korzystających z profesjonalnej pomocy.	Środki własne Środki zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Gminnego programu wspierania rodziny w gminie Siekierczyn na lata 2024-2026

8. PRZEWIDYWANE REZULTATY

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dziecka i rodziny,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań i stworzenie skutecznego systemu wsparcia, dla dziecka i rodziny,
- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi,
- przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz poprawnych relacji rodzinnych,

- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny biologicznej, poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wpierania rodziny,
- zwiększenie aktywności społecznej rodzin i ich integracji ze środowiskiem lokalnym,
- rozwój umiejętności radzenia sobie ze stresem i sytuacjami trudnymi,
- zwiększenie zaangażowania rodziców w edukację i rozwój dzieci,
- wzrost świadomości rodziców w zakresie potrzeb rozwojowych dzieci,
- poprawa dostępności informacji o przysługujących rodzinom formach pomocy,
- zwiększenie skuteczności wczesnego reagowania na pojawiające się trudności rodzinne,
- rozwój systemu monitorowania sytuacji rodzin objętych wsparciem.

9. REALIZATORZY PROGRAMU

Koordynatorem realizacji Programu będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie. Program realizowany będzie przy współpracy, odpowiednio do zakresu kompetencji, w szczególności z:

1. Urzędem Gminy Siekierczyn;
2. Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siekierczynie;
3. Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
4. Placówkami oświatowymi z terenu Gminy Siekierczyn;
5. Placówkami ochrony zdrowia;
6. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaniu;
7. Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Lubaniu;
8. Powiatowym Urzędem Pracy w Lubaniu;
9. Komendą Powiatową Policji w Lubaniu;
10. Sądem Rejonowym i kuratorami sądowymi;
11. Organizacjami pozarządowymi i społecznymi;
12. Parafiami z terenu Gminy;
13. innymi podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodzin.

10. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Trzyletni Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2027–2029 będzie finansowany ze środków własnych Gminy Siekierczyn, dotacji z budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych dostępnych źródeł, w miarę ich dostępności i możliwości finansowych.

11. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Koordynatorem realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2027-2029 będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie. W trakcie realizacji Programu gromadzone i analizowane będą informacje umożliwiające ocenę postępów w realizacji zaplanowanych działań oraz identyfikację potrzeb w zakresie dalszego wspierania rodzin.

Monitoring Programu będzie służył analizie podejmowanych działań, ocenie uzyskiwanych rezultatów oraz planowaniu kolejnych przedsięwzięć. Zgromadzone informacje pozwolą na wprowadzenie ewentualnych zmian i dostosowanie realizowanych działań do występujących potrzeb.

Istotnym elementem realizacji Programu będzie stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami zaangażowanymi w działania na rzecz dzieci i rodzin, mająca na celu zapewnienie skuteczności i spójności podejmowanych przedsięwzięć.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2027–2029 jest dokumentem otwartym i długofalowym, który w zależności od występujących potrzeb może podlegać monitoringowi, ewaluacji oraz ewentualnym zmianom. Ewaluacja będzie służyła ocenie skuteczności i efektywności przyjętych założeń, stopnia realizacji celów Programu oraz sposobu wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na jego realizację. Monitoring umożliwi natomiast analizę zgromadzonych informacji, ocenę dotychczasowych działań oraz planowanie dalszych przedsięwzięć i doskonalenie przyjętych rozwiązań.

Do dnia 31 marca każdego roku Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siekierczynie będzie przedkładał Radzie Gminy Siekierczyn roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

12. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Siekierczyn na lata 2027–2029 zakłada tworzenie warunków sprzyjających poprawie jakości życia rodzin, w szczególności rodzin wychowujących dzieci. Podejmowane działania będą miały charakter profilaktyczny i wspierający, a ich celem będzie umożliwienie rodzinom samodzielnego przezwyciężania trudności, wzmacnianie ich potencjału oraz rozwijanie umiejętności niezbędnych do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Istotne znaczenie będzie miało również podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji rodzinnych oraz promowanie prawidłowych wzorców życia rodzinnego.

Osiągnięcie założonych celów wymaga współpracy instytucji, placówek i organizacji działających na rzecz dziecka i rodziny. Oczekiwanym rezultatem realizacji Programu będzie poprawa sytuacji dzieci i rodzin, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, ograniczenie występowania negatywnych zjawisk społecznych oraz wzmocnienie skuteczności systemu wsparcia rodziny.

WÓJT GMINY
Dariusz Furdykoń

13. SPIS TABEL I WYKRESÓW

Spis tabel:

Tabela 1. Podstawowe dane demograficzne Gminy Siekierczyn

Tabela 2. Szkoły Podstawowe, Przedszkola w gminie Siekierczyn

Tabela 3. Osoby, którym decyzją przyznano świadczenie z pomocy społecznej (zasiłek stały, okresowy, celowy, schronienie, posiłek, usługi opiekuńcze)

Tabela 4. Fundusz alimentacyjny

Tabela 5. Świadczenia rodzinne

Tabela 6. Karta Dużej Rodziny

Tabela 7. Rządowy program „Posiłek w szkole i w domu". Pomoc w formie dożywiania dzieci w gminie Siekierczyn w latach 2023-2025

Tabela 8. Najczęstsze powody korzystania z pomocy

Tabela 9. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny

Tabela 10. Dzieci z terenu Gminy Siekierczyn przebywające w pieczy zastępczej

Tabela 11. Wybrane dane dotyczące przemocy domowej w gminie Siekierczyn

Tabela 12. Rodzaje stosowanej przemocy w gminie Siekierczyn

Tabela 13. Kierunki działań, czas i sposób realizacji

Spis wykresów:

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Siekierczyn w latach 2023-2025

Wykres 2. Demografia gminy Siekierczyn w latah 2023-2025

Wykres 3. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny w latach 2023-2025

Wykres 4. Średnia ilość spotkań z rodzinami (w środowisku rodzinnym w ciągu roku)

Wykres 5. Koszt pobytu dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w latach 2023-2025

Wykres 6. Pytanie ankietowe: "Jakie problemy rodzin z dziećmi uważa Pani/Pan za najważniejsze?"

Wykres 7. Pytanie ankietowe: "Jakiego wsparcia najbardziej potrzebują rodziny z dziećmi w naszej gminie?"

Wykres 8. Pytanie ankietowe: "Jakiego wsparcia najbardziej potrzebują dzieci i młodzież?"

Wykres 9. Pytanie ankietowe: "Co najbardziej utrudnia mieszkańcom korzystanie z pomocy?"

Wykres 10. Pytanie ankietowe: „Na jakie działania Gmina powinna położyć największy nacisk w latach 2027–2029?"